

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Затверджую
Голова Національного інституту вищої освіти
Ректор Національного політехнічного інституту імені Ігоря Сікорського

Михайло
УРОВСЬКИЙ
08.04.2023

Факультет лінгвістики

Факультет лінгвістики Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ПРОГРАМА

комплексного фахового випробування

для вступу на освітньо-професійну програму підготовки магістра
«Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька»

за спеціальністю 035 Філологія

Програму ухвалено:

Вченою Радою Факультету лінгвістики

Протокол № «8» від «27 березня» 2023 р.

Голова Вченої Ради

Зоя КОРНСВА

Київ – 2023

ВСТУП

Прийом на освітньо-професійну програму «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю **035 Філологія** здійснюється на конкурсній основі.

Метою проведення комплексного фахового випробування є перевірка здатності до опанування освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

Комплексне випробування з фаху спрямоване на перевірку рівня фундаментальної та професійної підготовки вступників, які повинні продемонструвати такі вміння і навички:

- здійснювати адекватний переклад текстів різних функціональних стилів з німецької мови українською та з української мови німецькою;
- володіти навичками застосування перекладацьких трансформацій;
- редагувати німецькомовні та українськомовні переклади;
- володіти граматичними й лексичними структурами другої іноземної мови на рівні B2.

Програму комплексного фахового випробування укладено згідно із зазначеними вище вимогами на основі силабусів нормативних освітніх компонентів:

- 1. Практичний курс перекладу;**
- 2. Друга англійська мова (практичний курс).**

ОСНОВНИЙ ВИКЛАД

Структура комплексного випробування з фаху

Екзаменаційний білет складається з трьох практичних завдань:

Завдання 1. Лексико-граматичний тест з другої іноземної мови.

Завдання 2. Переклад тексту з німецької мови українською.

Завдання 3. Переклад тексту з української мови німецькою.

Комплексне випробування з фаху проводиться в письмовій формі і триває **3 академічні години** (тобто 2 астрономічні години 15 хвилин) з таким розподілом:

- 1) лексико-граматичний тест з другої іноземної мови – 1 академічна година (45 хвилин);
- 2) переклад тексту з німецької мови українською – 1 академічна година (45 хвилин);
- 3) переклад тексту з української мови німецькою – 1 академічна година (45 хвилин).

Завдання 1. Лексико-граматичний тест з другої іноземної мови.

Лексико-граматичний тест з другої іноземної мови має на меті визначити рівень володіння граматичними й лексичними структурами. Лексична складова тесту представлена такими темами: повсякденне життя, навчання та освіта, майбутня професія, подорожі та відпочинок, здоровий спосіб життя, довкілля. Граматична складова тесту представлена такими темами: часові форми дієслова (Present, Past і Future Simple; Present, Past і Future Continuous; Present, Past і Future Perfect; Present, Past і Future Perfect Continuous), модальні дієслова, синтаксичні компаративні структури, умовні речення, пропозиції з I wish/ If only/...would rather, вживання герундія та інфінітива після дієслова, пасивний стан, конструкції used to do/be used to doing/get used to doing, коректне вживання іменників, займенників, прикметників та

прислівників, утворення ступенів порівняння.

Лексико-граматичний тест містить завдання множинного вибору (3 варіанти) та складається з 20 пунктів. На виконання цього завдання відводиться 1 академічна година (45 хвилин).

Завдання 2. Переклад тексту з німецької мови українською.

Тексти, які пропонуються на переклад, належать до суспільно-політичного й науково-технічного дискурсів, обсяг кожного з них – 1000 друкованих знаків. На виконання цього завдання відводиться 1 академічна година (45 хвилин).

Завдання 3. Переклад тексту з української мови німецькою.

Тексти, які пропонуються на переклад, належать до суспільно-політичного й науково-технічного дискурсів, обсяг кожного з них – 1000 друкованих знаків. На виконання цього завдання відводиться 1 академічна година (45 хвилин).

В межах завдання 2 і 3 тематикою текстів на переклад є: діяльність міжнародних організацій, громадські організації, соціальні гарантії, інститут освіти, інтернаціоналізація освіти, сучасне суспільство, права людини, форми політичного устрою, медицина, політична система, глобалізаційні процеси, економічна діяльність, сучасні наукові дослідження і винаходи, лінгвістичні теорії, технічний прогрес, телекомунікація, технологічні та виробничі процеси, електроенергетичні системи, комп'ютерні технології, інформаційні технології.

Використання допоміжних матеріалів під час іспиту

Під час складання іспиту не дозволяється користуватися жодними допоміжними матеріалами, у тому числі паперовими чи електронними словниками, довідниками та електронними перекладачами.

Критерії оцінювання

Завдання 1 "Лексико-граматичний тест з другої іноземної мови" оцінюється в **1 бал** за кожний правильно виконаний пункт завдання (**20*1=20 балів**). Таким чином, максимальний бал за перше завдання дорівнює **20 балів**.

Завдання 2 "Переклад тексту з німецької мови українською" і **завдання 3** "Переклад тексту з української мови німецькою" оцінюються за **5 критеріями** (кожне завдання окремо). Ваговий бал за кожен критерій складає **8 балів**:

- 8 балів** – критерій реалізовано бездоганно
- 7 балів** – критерій реалізовано із незначним зауваженням
- 6 балів** – критерій реалізовано із незначними зауваженнями
- 5 балів** – критерій реалізовано із зауваженнями
- 4 бали** – критерій реалізовано наполовину
- 3 бали** – критерій реалізовано із суттєвим зауваженням
- 2 бали** – критерій реалізовано із суттєвими зауваженнями
- 1бал** – критерій реалізовано з критичними зауваженнями
- 0 балів** – критерій не реалізовано

Критерії оцінювання перекладу:

- 1) мовна компетентність (застосування знань лексики, граматики);
- 2) термінологічна компетентність (оперування термінами та термінологічними одиницями);

- 3) перекладацька компетентність (застосування перекладацьких стратегій, способів, прийомів і технік);
- 4) жанрова компетентність (використання жанрових ознак тексту);
- 5) галузева компетентність (знання відповідної предметної галузі).

Таким чином, за виконання перекладу німецькомовного тексту українською мовою вступник отримує максимум **40 балів (8*5)**, і за переклад україномовного тексту німецькою мовою також **40 балів (8*5)**.

Максимальна загальна кількість балів, отриманих за виконання всіх завдань випробування, складає **100 балів**. Мінімальний бал, що має отримати вступник з комплексного фахового випробування, становить **60 балів**.

Відповідно до «Правил прийому до КПІ ім. Ігоря Сікорського в 2023 році» при обчисленні конкурсного балу застосовується шкала оцінювання 100...200 балів. Тому оцінка, отримана під час іспиту за 100-бальною шкалою, буде перерахована згідно Таблиці відповідності оцінок:

Таблиця відповідності оцінок РСО (60...100 балів)
оцінкам 200-бальної шкали (100...200 балів)

шкала РСО	шкала 100...200	шкала РСО	шкала 100...200	шкала РСО	шкала 100...200	шкала РСО	шкала 100...200
60	100	70	140	80	160	90	180
61	105	71	142	81	162	91	182
62	110	72	144	82	164	92	184
63	115	73	146	83	166	93	186
64	120	74	148	84	168	94	188
65	125	75	150	85	170	95	190
66	128	76	152	86	172	96	192
67	131	77	154	87	174	97	194
68	134	78	156	88	176	98	196
69	137	79	158	89	178	99	198
						100	200

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Приклад типових завдань комплексного фахового випробування:

Білет № 1

комплексного фахового вступного випробування
для вступу на ОП підготовки магістра
«Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька»
за спеціальністю 035 Філологія

Завдання 1. Оберіть правильний варіант відповіді

20 балів

(фрагмент лексико-граматичного тесту з англійської мови)

1. There are ..... sandwiches left. Would you like one?
  - a) some
  - b) any
  - c) no
2. We have ..... returned from a week in France.
  - a) still
  - b) yet
  - c) just
3. .... money shall we take with us?
  - a) How
  - b) How much
  - c) How many
4. She fell asleep while she ..... for the exam.
  - a) studies
  - b) is studying
  - c) was studying
5. He is the headmaster's son, ... ?
  - a) isn't he
  - b) doesn't he
  - c) is he
6. If we had practiced more, we ..... the match.
  - a) wouldn't lose
  - b) won't lose
  - c) wouldn't have lost
7. I have lots of friends, but ..... of them are away just now.
  - a) either
  - b) all
  - c) both
8. She can't decide where ..... her holiday this year.
  - a) spend
  - b) spending
  - c) to spend
9. We waited inside ..... the rain had stopped.
  - a) until
  - b) while
  - c) by the time
10. I ate all my dinner, ... I was still hungry.
  - a) despite
  - b) but
  - c) in spite

Завдання 2. Перекладіть текст з німецької мови українською.**40 балів**

Die Frage nach der Entstehung der menschlichen Sprachfähigkeit war Thema einer interdisziplinären Konferenz, an der Wissenschaftler aus aller Welt teilnahmen.

Noam Chomsky ging davon aus, dass jeder Mensch eine Art angeborene Universalgrammatik im Kopf hat, von der die Einzelsprachen nur Varianten sind. Aufbauend hierauf unterscheidet man zwischen sogenannten Protosprachen und echten Sprachen. Erstere sind weitgehend frei von spezifischen Verknüpfungen sprachlicher Einheiten zu Sätzen. Eine Ausprägung solcher Protosprachen sieht er beispielsweise im Plappern von Kleinkindern oder in den Kommunikationsweisen von Menschen, die eine Sprachstörung haben.

Doch wie sind aus den primitiven Protosprachen die syntaktisch ausgefeilten Sprachen entstanden? Im Verlauf der Evolution hatte sich das Gehirn des Menschen so entwickelt, dass es kurze, rasch verschwindende und undeutliche Signale verarbeiten konnte. Um eine komplex gegliederte Sprache zu entwickeln, mussten Informationen jedoch intensiver verarbeitet werden können. Diese längere Informationsverarbeitung wurde vermutlich dadurch ermöglicht, dass die Hirnmasse zunahm. Damit konnte das Gehirn mehr Informationen verarbeiten.

Завдання 3. Перекладіть текст з української мови німецькою.**40 балів**

У ФРН зафіксовано найбільший спад виробництва за післявоєнний період

Через пандемію коронавірусу промислове виробництво в Німеччині скоротилося на чверть в порівнянні з показником минулого року. Найбільшого удару зазнала автомобільна галузь. Падіння виробництва в автомобільній галузі станом на квітень цього року досягло 74,6 відсотка. У порівнянні з минулим роком виробництво в реальному секторі скоротилося на 17,9 відсотка, повідомило Федеральне статистичне відомство.

Таке падіння пов'язують з обмежувальними заходами, запровадженими в країні для боротьби з епідемією коронавірусу. Також свою роль зіграла зупинка конвеєрів в більшості автомобільних концернів, внаслідок чого падіння виробництва досягло свого апогею.

Спеціальний комітет розробляє проекти заходів, що допоможуть подолати кризу та бути конкурентоспроможними на всесвітньому ринку тим компаніям, що зазнали найбільших втрат. Але у порівнянні з малим бізнесом, велика індустрія все ж таки має шанси на своє відновлення у післяковідний період.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Лисенко Г.Л., Баклан І.М., Чепурна З.В. Основи перекладу – міст між теорією і практикою (німецько-український напрям) : підручник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. 204 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/29034>.
2. Гудманян А. Г., Баклан І. М. Практичний курс перекладу [Текст] : підруч. для здобувачів ступеня бакалавра спец. «Філологія», спеціалізації «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька»; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2022. 180 с. URL:

Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2022. 180 с. URL:

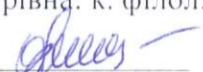
https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/50366/1/Gudmanian_Baklan_pidruchnyk.pdf

3. Лисенко Г.Л., Дате К. Das Übersetzen von Fachtexten = Переклад фахових текстів : підруч. К. : НТУУ «КПІ», 2010. 124 с.
4. Гудманян А.Г., Сітко А.В., Єнчева Г.Г. Вступ до галузевого перекладу : практикум для студентів спеціальності «Переклад». К. : Аграр Медиа Групп, 2014. 260 с.
5. Stolze R. Fachübersetzen – Ein Lehrbuch für Theorie und Praxis // Forum für Fachsprachen-Forschung / Hartwig Kalverkämper (Hg.). 5., unveränderte Auflage. Berlin : Frank & Timme GmbH Verlag für wissenschaftliche Literatur, 2020. Band 89. 420 S.
6. Кияк Т.Р., Науменко А.М., Огуй О.Д. Перекладознавство: німецько-український напрям : підручник. К. : Видавничо поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 544 с.
7. Кабаченко І.Л. Практика перекладу німецької науково-технічної літератури: Навч. посібник. Д.: Національний гірничий університет, 2007. 161 с.
8. Кучер З. І., Орлова М. О., Ліпісівський М. Л. Галузевий переклад : німецька мова: навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2018. 144 с.
9. Шаблій О.А. Переклад юридичних текстів (на матеріалі правничих термінологічних систем ФРН та України) : навч. посіб. / Олена Анатоліївна Шаблій. К.: ВПЦ «Київський університет», 2008. 247 с.
10. Ahrens B., Hansen-Schirra S., Krein-Kühle M., Schreiber M., Wienen U. Translation – Fachkommunikation – Fachübersetzung/ B. Ahrens, S. Hansen-Schirra, M. Krein-Kühle, M. Schreiber, U. Wienen. Frank & Timme GmbH, 2019. 150 S.
11. Grynenko, A., Dathe, C. Die Terminologie des Gerichtswesens der Ukraine und Deutschlands im Vergleich: Eine übersetzungswissenschaftliche Analyse juristischer Fachbegriffe im Deutschen, Ukrainischen und Russischen. Stuttgart : ibidem-Verlag, 2007. 208 S.
12. Dooley J., Evans V. Upstream. Student's book. Intermediate B2. Express Publishing. 3d ed. 2019. 204 p.
13. Dooley J., Evans V. Grammarway 4. Express Publishing. 2011. 214 p.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Лазебна Олена Анатоліївна: к. філол. н., доцент, завідувач кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови

Туришева Оксана Олегівна: к. філол. н., доцент, доцент кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови

Дзикович Ольга Володимирівна: к. філол. н., доцент, доцент кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови

Програму розглянуто на засіданні кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови
Протокол № 8-А від «23» «березня» 2023 р.

Завідувач кафедри ТППНМ Олена ЛАЗЕБНА